

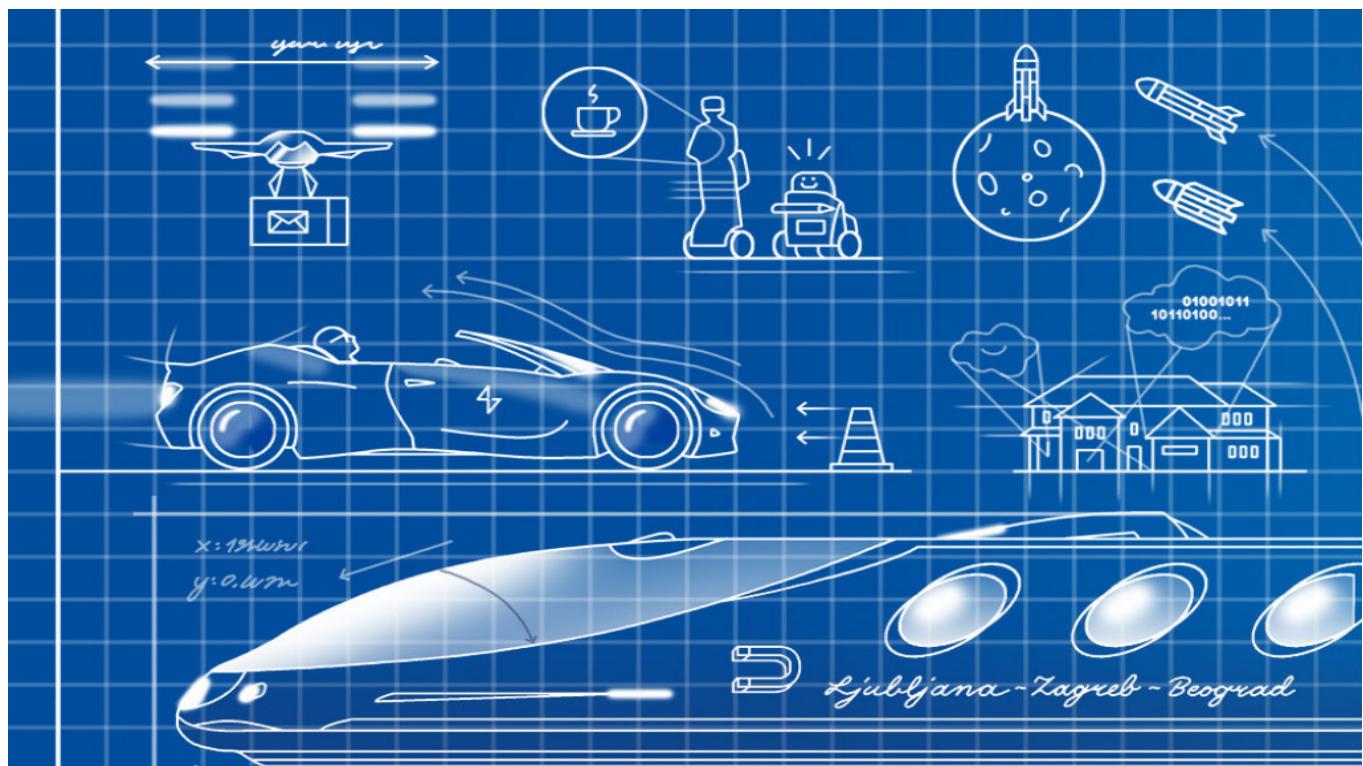
Businessweek Adria

Dobro došli u 2050. godinu

Izvor: [Uroš Božin, Nikolina Oršulić, Hana Stevović, Nejra Džaferagić, Aleksandra Tomić – Bloomberg Adria](#)

29. jun 2023, 10:22

- ▶ Taksi roboti ili superbrzi vozovi već postoje, a dolaze i samovozeća i leteća vozila
- ▶ Oprostićemo se od osmočasovnog radnog dana, a poslovni sastanci će se održavati u metaverzumu
- ▶ Moći ćemo brzo da skoknemo do Madagaskara i pomazimo lemura - ali virtualno

Bloomberg Businessweek Adria

Ovog leta želimo da vas odvedemo u 2050. godinu. Kako ćemo raditi, voziti se, u kakvim ćemo kućama živeti, kako će izgledati naši odmori. Očigledno, sve će biti veoma "pametno" i virtualno.

Koliko ćete biti stari za 30 godina? Šezdeset, sedamdeset, možda osamdeset godina? Pomislite samo na svoje bake danas, kako im je bilo teško da se naviknu na pametne

telefone ili računare, ako su se uopšte ikada navikli. Hoćemo i mi kao penzioneri biti toliko izgubljeni u 2050. godini?

U načinu transporta mogu se očekivati veoma velike promene. U ovom segmentu se već dešavaju revolucionarni pomaci, koji će se u budućnosti samo intenzivirati. Taksi roboti ili superbrzi vozovi su nešto što već postoji danas. A šta je sa samovozećim vozilima, kao i sa letećim? Pa da, i to dolazi.

Veštačka inteligencija će ući u svaku poru našeg života, ne samo u svetu mobilnosti već i na tržištu rada. To već danas vidimo. Ako alati veštačke inteligencije kao što je ChatGPT rade posao petoro ljudi, to će imati značajan uticaj na potrebe za radnom snagom, kao i na potrebna znanja i veštine zaposlenih.

U 2050. godini - a verovatno ranije - oprostićemo se od klasičnog osmočasovnog radnog dana. Radićemo manje. Sastanci će se održavati tamo negde u metaverzumu, daleko od fizičkog kontakta. Veći naglasak za ljude biće na pronalaženju ravnoteže između posla i slobodnog vremena. Još više ćemo se baviti sobom i međuljudskim odnosima. Zbog sve tehnološke zavisnosti i kod kuće i na poslu, još više ćemo se otuđiti jedni od drugih.

Teško je predvideti šta će biti 2050. godine. Zamislite samo kakav je bio život pre 30 godina i šta se desilo u to vreme. Države su se raspale, uključujući i našu zajedničku Jugoslaviju, ratovi su besneli i još uvek besne, doživeli smo pandemiju virusa korona, u tom periodu internet je promenio svet, rođene su društvene mreže, recimo, prva globalna bila je Facebook, čak ni pametni telefoni još nisu stari 30 godina. Inače, danas hvaljeni ChatGPT, koji menja našu svakodnevnicu, rođen je tek u novembru prošle godine.

Promene od ovog trenutka, čak i na račun veštačke inteligencije, biće eksponencijalne. Stoga ne čudi kada čujemo kako stručnjaci i naučnici upozoravaju na rizike koje donose nove tehnologije. Ukratko, pripremite se za divlju vožnju!

Mobilnost 2050. brzo, jeftino, bez sopstvenog auta

Do 2050. godine stručnjaci predviđaju ogromne promene u mobilnosti. Predviđanja takođe treba uzeti sa malo rezerve. Već 1950-ih, neki futuristi su predviđali da će do 2020. leteći automobili biti široko rasprostranjeni. Futurističke ideje predviđali su i crtani filmovi poput Džetsona. Međutim, istina je da će svetska populacija porasti na 9,7 milijardi ljudi do 2050. godine, prema projekciji Ujedinjenih nacija (UN). Dve trećine ljudi živeće u gradovima, što znači da će dobro organizovan prevoz biti još važniji. Na osnovu trenutnih trendova i njihovog potencijalnog razvoja, potražili smo neke verovatnije scenarije kako ćemo se kretati do 2050. godine:

Električna i autonomna vozila

Do 2050. godine veliku većinu vozila, oko 86 odsto, pokreće električna energija, a ostatak gorivne celije, predviđa Međunarodna agencija za energiju (IEA). Javni prevoz će

takođe biti električni. Autonomna vozila, koja će pružati efikasne i pouzdane usluge, takođe bi mogla da imaju istaknuto ulogu. Potpuno autonomna vozila - što znači da neće imati volan ili pedale - mogu se očekivati nakon 2035. godine, predviđa istraživačka kompanija GlobalData. Zemlje će nastaviti da podstiču ljudе da koriste javni prevoz.

"Budućnost nije tako očigledna kao što mislite", rekao je za Bloomberg Adrijу glavni dizajner BMW automobila **Domagoj Dukec**, koji ima hrvatske korene, ali je rođen u Frankfurtu. "Ne može biti kao u idealnom svetu gde sedite u velikom salonu i automobili voze automatski. U ovom slučaju, mogli ste da vozite samo brzinom od 20 kilometara na sat. I to je ono što robotaksi u Kini trenutno rade. Mislim da voze najviše 30 kilometara na sat. Da ne sedite u pravcu kretanja, razboleli biste se. Avion i voz uvek miruju, ali auto se stalno kreće levo-desno."

BloombergAdria.com

Autonomna vožnja neće biti relevantna za sve proizvođače automobila. "To je nešto što oduzima od nečega što definiše BMW brend, a to je zadovoljstvo u vožnji. Kao kompanija, morate da odlučite kada i šta je relevantno, jer ne morate da ponudite sve. Ali to će definitivno imati veliki uticaj na način na koji su automobili dizajnirani", kaže on. Automobili će i dalje biti drugačiji jer su ljudi individualci, predviđa on. "Mislim da ćemo 2050. imati sve što zvuči ili se čini neophodnim u smislu ljudskih potreba", kaže Dukec.

Automobilima će biti teže da uđu u sve više gradova. Prema IEA, automobili sa unutrašnjim sagorevanjem biće zabranjeni u gradovima već od 2030. godine. Do 2030. godine trebalo bi da se uvede i ekološka vožnja, što znači ograničenje brzine na auto-

putevima na 100 kilometara na sat.

BloombergAdria.com

Integrисана рењења и крај властништва над аутомобилима

Kombinacije transporta kao što su autobusi, возови, zajednički превоз и zajedničка употреба бикала и скутера постаће широко употребљена. Циљ интегрисаних система је да обезбеде беспрекorno искustvo путовања и смање потребу за posedovanjem лиčnih возила. Мреже javног превоза ће постати болje интегрисане и омогућити беспрекорну повезаност између различитих видова транспорта. Системи javног превоза биће близко повезани са паметним градовима. Инфраструктура која подржава јавни превоз биће пројектована на одрживији начин. Систем јавног превоза ће ставити већи акцент на приступачност за све pojedince, укључујући и one sa invaliditetom.

Optимизација коришћења податка помоћу вештачке интелигенције

Nапредна употреба података и укључивање вештачке интелигенције играће ključnu улогу у оптимизацији рада јавног превоза. Предиктивни алгоритми ће помоći u regulisanju потрајне путника, оптимизацији ruta u realnom vremenu i побољшању ефикасности и pouzданости система. То може укључивати паметне sisteme za управљање саобраћајем, паметно издavanje karata i praćenje vozila i инфраструктуре u realном vremenu.

Brzi возови, hajperlup i maglev

Hajperlup (engl. hiperloop) predstavlja систем за транспорт велике брзине који путује u cevima niskog pritiska. Обећавају да ће достизати брзину од преко hiljadu kilometara na

sat. Mogao bi da poveže metropole poput Los Andjelesa i San Franciska. Projekti su tehnički izuzetno zahtevni, jer je potrebno održavati nizak pritisak u cevima na velikim udaljenostima. U budućnosti ćemo se voziti vozovima na magnetnom maglev jastuku. To je posebna vrsta pruge koja postiže velike brzine pomoću magneta. Voz lebdi iznad pruge zahvaljujući magnetnom polju. Dostiže brzinu do oko 600 kilometara na sat. Maglev vozovi imaju veći potencijal za povezivanje najvećih gradova. Za razliku od hajperlupa, prvi maglev je već napravljen u Kini. To nije samo ideja. Tehnologija nudi značajno smanjenje vremena putovanja i mogla bi smanjiti potrebu za letovima i drumskim transportom. Mnoga mesta neće biti povezana maglev vozovima, pa predviđaju i širenje mreže brzih vozova, što bi takođe moglo da smanji zavisnost od kratkih letova i drumskog putovanja.

BloombergAdria.com

Leteći taksi na električni pogon

Već u 50-im godinama prošlog veka ljudi su sanjali o letećim automobilima. U narednim godinama konačno bismo mogli da vidimo prve leteće taksije, odnosno električne brodove sa vertikalnim poletanjem i sletanjem (e-VTOL). Nekoliko kompanija ih testira, od kojih su neke već započele proces licenciranja. Ove godine su prvi put leteli sa putnikom u SAD. Kompanije očekuju prve letove posle 2025. Koliko će oni biti rasprostranjeni, zasad ostaje misterija.

Električni i hibridni avioni

Do 2050. godine trebalo bi da se postigne značajan napredak u vazduhoplovstvu. Biće ekonomičniji i ekološki prihvatljiviji, a električni ili hibridni pogonski sistemi će biti sve rasprostranjeniji. Neki predviđaju povratak supersoničnih aviona. Gde je moguće, zemlje planiraju da do 2050. godine prebace putnike sa regionalnih letova na brze putovanja neće premašiti nivo iz 2019. godine.

Putovanje 2050. na mesec ili virtuelno u Afriku pomaziti lemura

Putovanja se neće značajno promeniti u narednih 27 godina, i dalje će uključivati groznicu putovanja, vožnju, nove i ponekad i spektakularne vidike, egzotične poslastice, povremeni mamurluk i mogućnost da dobijete ne baš zabavne, ali nezaboravne probavne smetnje. S druge strane, menjaće se prevozna sredstva i destinacije koje ćemo obići autobusom.

Zaista, uz svemirski turizam i posmatranje dalekih zvezda, konačno će biti moguće putovati i kroz vreme. Savremeni **Marty McFly** (protagonista filmova "Povratak u budućnost" – Back to the Future) samo će staviti hedset (engl. *headset*) za virtuelnu i proširenu stvarnost i, vamonos, Vudstok i rušenje Berlinskog zida mogu ponovno početi. I ne samo to, pored vremenske, još više će "hakovati" prostorna dimenzija. Umesto poslepodnevne okrepljujuće dremke, moći ćemo brzinski skoknuti do Madagaskara, zaboraviti na stres maženjem lemura ili kontemplirati o životu uz šoljicu čaja pod zvezdanim nebom Sahare. Naravno, govorimo o putovanjima u virtuelnoj stvarnosti, nešto poput holograma za odmor u "Zvezdanim stazama". Ovakva putovanja 2050-ih biće češća od onih svemirskih jer neće zahtevati baš toliko dubok džep.

BloombergAdria.com

Iako se Space X **Elona Muska**, Virgin Galactic **Richard Bransona** i Blue Origin **Jeffa Bezosa** takmiče ko će pre komercijalizovati letove u svemir, privatni orbitalni let do Međunarodne svemirske stanice SpaceX-om košta desetine miliona dolara po sedištu, na suborbitalnom letu s Bezosom karta je koštala 28 miliona dolara, a rezervacije za let s Virgin Galacticom kreću se oko 450 hiljada dolara. Iako će verovatno za tri decenije malo pojeftiniti, nije očekivano da će dotad zaista procvetati masovni svemirski turizam i da

ćemo otići do orbite kao što sada uplatimo "ručak na nebu" jer "jednom se živi".

BloombergAdria.com

Međutim, već postoje i sada nešto povoljnije varijante putovanja u nebo. Reč je o balonima bez pritiska koji planiraju da odvedu turiste avanturiste na krstarenje kroz Zemljinu stratosferu. Francuski Zephalto prihvata rezervacije za svoj šestosatni let dvadesetak kilometara iznad Zemlje, gde će hranu pripremati kuvari s Michelinovim zvezdicama. Rezervacije koštaju 118 hiljada evra po osobi. Na ivicu Zemljine atmosfere putnike planira povesti i World View za 50 hiljada dolara po osobi, a konkurencaju mu je američki startap Space Perspective i njihova Neptun kapsula koja će za kartu tražiti oko 125 hiljada dolara. Obe kompanije zacrtale su da prve putnike provozaju već sledeće godine, ali do sada za ovaj poduhvat nisu dobile odobrenje Federalne uprave za civilno vazduhoplovstvo (FAA). Do 2050. verovatno hoće.

"Putovanja na Mesec i Mars nisu u bliskoj budućnosti", kaže **Boris Žgomba**, predsednik Uprave hrvatske turističke agencije Uniline i potpredsednik Evropskog udruženja putničkih agencija i turooperatora (ECTAA). Međutim, napominje, doći će do velikih promena u sektoru. "Već danas imate vozove koji idu velikim brzinama, avione sve većih brzina sa sve manjom emisijom ugljen-dioksida, tehnološki sve razvijenije automobile, a transportna industrija će nastaviti da se razvija veoma intenzivno. Udaljenost između destinacija više neće biti problem." On ističe da će održivost biti na pijedestalu, a novi koncepti prevoza promeniće navike turista. Njima će, kaže, više odgovarati intenzivan odmor s puno sadržaja. U životu će želeti da vide što više destinacija, tako da više neće biti toliko gostiju koji se vraćaju.

Ako profunkcioniše hajperlup, pokrivanje velikih razdaljina biće dostižno za tren oka, ako se komercijalizuju vozila zasnovana na obnovljivim izvorima energije i skladištenje vodonika, trošak putovanja bi mogao znatno da padne, što bi izazvalo malu putničku revoluciju. Ona je već počela putovanjima iz fotelje.

"Mi i danas nudimo virtuelne ture, koje su bile posebno popularne tokom pandemije. U dogovoru sa turističkim agencijama iz Japana organizovali smo virtuelne ture po Dubrovniku. Industrija virtuelnih putovanja će rasti, ali ne verujem da će zameniti realna putovanja", smatra Žgomba.

Može se reći da se u narednih trideset godina očekuje dekonstrukcija turizma kakav danas poznajemo, ali ne potpuno. I dalje će biti ljudi koji će svoj mir i detoksikaciju od tehnologije tražiti u planinskoj kolibi, na osamljenoj plaži ili u šumi. Verovatno ćemo mi, penzioneri u toj životnoj fazi, biti nešto stariji, i neće nam biti jasni putnički afiniteti mlađih generacija rođenih u sasvim drugom svetu.

Radni dan 2050. sastanci u metaverzumu

"U radnom danu 2050. godine, zamislite sebe kako lebdite između virtuelnih svetova, sastanaka u holografskim prostorijama, dok vam pametni roboti priskaču u pomoć, a pauze provodite igrajući arkadne igre u stvarnosti prožetoj tehnološkom magijom." Tako ChatGPT opisuje vaš radni dan za 30 godina.

U narednim decenijama, tehnologija će dosta promeniti način na koji radimo - od malih stvari kao što je izgled kancelarije, pa sve do ukidanja pojedinih poslova koje bi veštačka inteligencija (i njeno oličenje ChatGPT) mogli da preuzmu na sebe. Posledice će biti i dobre i loše - iako će se možda raditi od kuće uz VR naočare i u sklopu kraćeg radnog vremena, metaverzum i veštačka inteligencija sa sobom nose određene rizike.

Kako ChatGPT sam predviđa, u opasnosti su prvenstveno rutinski fizički i administrativni poslovi. Kada smo ga upitali koje će poslove on moći da zameni, virtuelni asistent je naveo poslove u oblasti korisničke podrške ili kreiranja sadržaja, kao i da može da pomogne u različitim istraživanjima tako što će pružiti relevantne informacije.

Neka radna mesta će nestati, nova će se otvoriti, a potražnja u nekim sektorima će se proširiti, kaže **Ljubiša Bojić**, futurolog i koordinator Laboratorije za digitalno društvo koja je deo Instituta za filozofiju i društvenu teoriju. Prema njegovim rečima, automatizacija bi mogla najviše da pogodi proizvodnju i poslove kao što su sklapanje proizvoda, pakovanje i kontrola kvaliteta, kao i transport i logistiku, gde autonomni kamioni, vozovi i bespilotne letelice mogu izmeniti način rada vozača, radnika u skladištima i kurira.

Pored toga, i maloprodaja bi mogla da izgubi prodavce i radnike u skladištima zbog novih tehnologija poput kasa koje samostalno očitavaju bar-kodove, automatskog inventara i robota pomagača. Kao "gubitnike" razvoja tehnologije pominje još radnike koji se bave obradom podataka i unosom informacija, kao i administraciju i menadžment.

S vedrije strane, postoje i sektori rada koji će verovatno doživeti rast u narednih 20-30 godina. Među njima navodi medicinu, koja će se prilagoditi starenju stanovništva, te će medicinske sestre, terapeuti i osoblje za negu "verovatno ostati u potražnji". Pominje još tehnologiju i inženjeringu, posebno oblasti istraživanja i razvoja tehnologija veštačke inteligencije, kao i obrazovanje, sektore koji se oslanjaju na ljudsku kreativnost, poput umetnosti i medija, ali i energetiku i održivost.

"Ipak, ovi trendovi mogu značajno varirati u zavisnosti od regionalnih, ekonomskih i političkih faktora. Predviđanje preciznih ishoda za 20-30 godina unapred je teško, ali je jasno da će adaptacija i sticanje novih veština biti ključni u spremnosti radnika za poslove budućnosti", zaključuje Bojić.

"Verujem da će 2050. godine svaka osoba imati digitalnog zaposlenog ili tim digitalnih zaposlenih (baziranih na veštačkoj inteligenciji) koji će raditi u njegovom interesu, a uloga osobe biće da analizira svoje zaključke i da upute svojim digitalnim zaposlenima", objašnjava **Nino Karas**, generalni direktor i suvlasnik softverske kompanije Codewell. Njegova kompanija je izradila digitalnu asistentkinju Adu, prvu digitalnu zaposlenu u Vladi Severne Makedonije, koja pomaže potencijalnim investitorima da ulože u toj državi.

Pored veštačke inteligencije, na budućnost rada svakako će uticati i virtualna (VR) i proširena (AR) stvarnost, koji će se razvijati u pozadini rata koji se već na ovom polju vodi

između velikih tehnoloških giganata. Ruku pod ruku sa tim ide i razvoj metaverzuma, mreža 3D virtuelnih svetova fokusiranih na stvaranje društvenih veza.

Kako kaže Bojić, virtualna i proširena stvarnost imaju ogromne mogućnosti za promenu sveta do 2050, ne samo na radnim mestima nego i u svim segmentima naših života.

"Metaverzum i srodne platforme mogu podstići saradnju, omogućavajući ljudima da rade zajedno na projektima u deljenim virtuelnim prostorima i pristupaju resursima i alatima u virtuelnom okruženju." Čak i ChatGPT kaže da će metaverzum napraviti revoluciju u načinu na koji ljudi komuniciraju.

S druge strane, VR i AR tehnologije imaju potencijal da unaprede obučavanje i razvoj veština, što je posebno korisno u sektorima poput medicine, arhitekture i inženjeringu, dodaje Bojić, uz objašnjenje da se ove tehnologije već koriste u obuci lekara, a da bi mogle pomoći i u dijagnostici i terapiji.

Ipak, novi mediji sa sobom unose određenu dozu brige zbog brzog razvoja i promena koje će napraviti u međuljudskim odnosima, sferi rada i slobodnom vremenu. Bojić napominje da je važno u skladu sa tim što pre oblikovati regulative za ovo polje.

"Korišćenjem ovih tehnologija nije moguće zameniti odnose među ljudima u direktnoj stvarnosti, iako će VR i AR stvoriti privid da je tako. To je njihova najveća opasnost", upozorava Bojić.

VR naočare će možda omogućiti drugačiju vrstu rada na daljinu, s obzirom na to da 3D iskustvo daje osećaj fizičke prisutnosti drugih. ChatGPT bi, prema nekim prognozama, mogao da dovede i do šire rasprostranjene četvorodnevne radne nedelje. Tome svedoči i prognoza konsultantske kompanije McKinsey od pre nekoliko godina da je oko pola radnih sati širom sveta potrošeno na zadatke koji se mogu automatizovati. Sada podiže procenu na čak 60 do 70 odsto.

Bojić predviđa da bi za 30 godina i kancelarije mogle da izgledaju drugačije, uz veći fokus na zajedničke prostore ili udobne i prilagodljive kućne kancelarije. Uz to, fleksibilnost radnog vremena već sada postaje sve popularnija, kaže on, sa radno-životnom ravnotežom u centru pažnje, što će prebaciti težište na mentalno zdravlje i dobrobit zaposlenih. "Organizacije će verovatno ulagati više u programe podrške dobrobiti zaposlenih, kao što su programi za smanjenje stresa i fleksibilno radno vreme", objašnjava on.

Karas smatra da će kompanije zapošljavati mnogo manje ljudi nego danas, pa će biti i onih "gigantskih" sa tek desetak zaposlenih.

"Verujem da će se radna nedelja smanjivati tokom godina do 2050. godine ili će se potpuno izgubiti kao koncept koji stoji iza ljudi, dok će se radno vreme kompanija

povećavati i da će do 2050. većina njih nuditi 24/7 servis", objašnjava direktor Codewella.

Takođe, menadžment će više ceniti "meke" veštine, kao što su komunikacija, prilagodljivost i empatija, i više će ulagati u obuku zaposlenih i njihovo kontinuirano usavršavanje, a poseban akcenat će biti na raznovrsnosti i inkluziji. "Organizacije će unapređivati procese zapošljavanja, razvijati inkluzivne programe obuke i kreirati korporativnu kulturu koja podržava jednakost i raznovrsnost, između ostalog i zbog kreativnosti. Gig ekonomija i angažovanje nezavisnih radnika postaju sve prisutniji u poslovanju", smatra Bojić. Uz to, kompanija LinkedIn predviđa da će se veštine, a ne diplome, sve više ceniti na tržištu rada.

"Poslodavci i zaposleni će postati prilagodljivi, otvoreni za inovacije i spremni za izazove budućnosti", zaključuje Bojić.

Dom i život 2050. pametni telefoni će upravljati našim životima

Svakako se u 2050. godini može očekivati da će naš životni prostor postati "pametan" i još efikasniji i udobniji zahvaljujući integraciji tehnologije. Tridesetak godina od danas – živećemo u domu u kome su kontrolni sistemi i pametni uređaji automatizovani, kontrolišu različite aspekte domaćinstva, uključujući osvetljenje, grejanje/ hlađenje, bezbednost, kućne aparate, ali i našu zabavu, hobije i zdravlje. Ovakvo nešto danas nije teško zamisliti.

Godine 2050, održivost i fleksibilnost će biti ključni faktori u dizajnu budućih domova. Smart sistemi, iako su trenutno retki, postaće standard u stambenoj izgradnji, kazao je **Sami Drino**, arhitekta u Studio Doxat. "Savršen spoj je kombinacija veštačke inteligencije i arhitektonskog minimalizma." Minimalistički pristup karakteriše jednostavnost, čista forma, minimalna upotreba elemenata i naglasak na funkcionalnosti. Prema njegovim nadanjima, ljudi će postepeno u sve većem broju naginjati ovom stilu, posebno ako se ima u vidu svakodnevno vizuelno opterećenje - vizuelni detoks će biti sve češća tema.

"Implementacija veštačke inteligencije u stambenoj izgradnji desiće se u oblasti energetske efikasnosti. U vremenu kada je život sve skuplji i kada se resursi iscrpljuju velikom brzinom, ovo je najvažniji korak", objašnjava Drino. U ovom slučaju će i arhitekte pomoći veštačke inteligencije uložiti manje truda u crtanje. Napredne tehnologije – kao što su generisanje planova i evolucioni algoritmi – mogu drastično da promene proces planiranja izgradnje modernog doma.

Danas već imamo pametne frižidere, a u budućnosti, kada ostanemo bez hrane, on će poslati porudžbinu u prodavnicu i dostaviti nam je u naš dom, kao primer razvoja tehnologije u domaćinstvu je naveo **Zenel Batagelj**, entuzijasta savremene tehnologije i direktor kompanije Valicon.

Najveće korišćenje smart tehnologije u budućnosti upoređuje arhitekta Drino sa filmom "Iron Man" i njegovim AI programom J.A.R.V.I.S. – koji prožima sve uređaje svog vlasnika – od telefona, kompjutera, vozila, odela, pa čak i njegovog doma. Danas već imamo AI asistente na većini ovih uređaja, a njihovo povezivanje sve više napreduje. Samo je pitanje vremena kada će AI asistent objediniti svaki lični uređaj i prostor.

Pored primene AI sistema u svrhu energetske efikasnosti, kontrole orijentacijskih solarnih panela i prilagođavanja količine sunčeve svetlosti koja ulazi u stambeni prostor, Drino navodi kako će imati važnu ulogu i u razvoju nadzornih sistema. "Neumorno 'oko' veštačke inteligencije moći će da uoči sumnjive aktivnosti, da uči iz prethodnih iskustva i da na vreme obavesti nadležne. I da se tako stalno usavršava", zaključuje Drino.

U idealnoj budućnosti, tehnologije će omogućiti interakciju sa virtualnim objektima i informacijama u domovima, što će doneti nove mogućnosti u oblastima zabave, obrazovanja i rada.

Koncerti u igricama su već danas realnost. Pioniri u ovoj oblasti su popularne igre među mладима - Fortnite, Roblox i Minecraft. Nekoliko miliona ljudi prisustvovalo je koncertima popularnih izvođača kao što su **Travis Scott, Ariana Grande** (oboje u Fortnitenu) ili Lil Nas X i Royal Blood (oba u igrici Roblox).

Pored toga što se ljudi već danas sve više brinu o okolini i svojim domovima, posebno pažnju poklanjaju sebi i svom zdravlju. U ubrzanim svetu, gde je veliki deo života posvećen poslu i radu, a izloženost stresu je svakodnevna, važnost "brige o sebi" pronalazi značajno mesto u životu ljudi.

Zdravlje i velnes, sa ovakvim razvojem, mogu postati prioritet u budućim domovima. Možemo zamisliti ugrađene biološke senzore koji pružaju informacije o stanju zdravlja stanara i upozoravaju na rane simptome bolesti, kao i prostore za vežbanje, relaksaciju i meditaciju integrisane da podrže dobrobit korisnika.

Danas već postoje pametni toaleti koji bi mogli da otkriju niz zdravstvenih podataka koristeći kompjuterski vid i duboko učenje dok toaleti vrše analize urina i stolice. U izradi je i pametni toalet koji vrši skrining na određene karcinome, poput uroloških i kolorektalnih maligniteta.

S obzirom na sve veći nedostatak zelenih prostora u urbanim sredinama, kuće bi mogle da integriru više zelenih površina u zatvorenom prostoru. Vertikalne baštne, hidroponski sistemi za uzgoj biljaka u 2050. deo su naše dnevne sobe. Stvari koje danas gledamo u filmovima, možda su u budućnosti naša svakodnevница.

Iako pametne tehnologije još uvek stidljivo ulaze u razne aspekte života, uz njihove benefite korisnici mogu da ostvare znatne uštede, koje bi, kako kaže **Aleksandar Mastilović**, ekspert za pametne gradove, već danas ubedile kupce da pametne kuće stave u svoje prioritete pri izboru nekretnine za kupovinu, što sektoru građevinarstva ne bi ostavilo ništa drugo nego da tim zahtevima udovolji.

Ipak, budućnost je neizvesna, a sve ideje i očekivanja su spekulativni. Ali ono što sa sigurnošću možemo reći - različiti faktori, uključujući tehnološke inovacije, ekonomске uslove, društvene promene i političke odluke, oblikovaće naš budući život.

PODELI VEST

 Facebook Tweet Post

[BLOOMBERG BUSINESSWEEK ADRIA](#) [GLAVNA TEMA](#) [2050](#) [BUDUĆNOST](#)

Sama električna vozila nisu dovoljna da spreče klimatske promene

pre 1 nedelju

"Majstore, može li jeftinije?" Kako se cenzamo u Srbiji i regionu

pre 2 nedelje

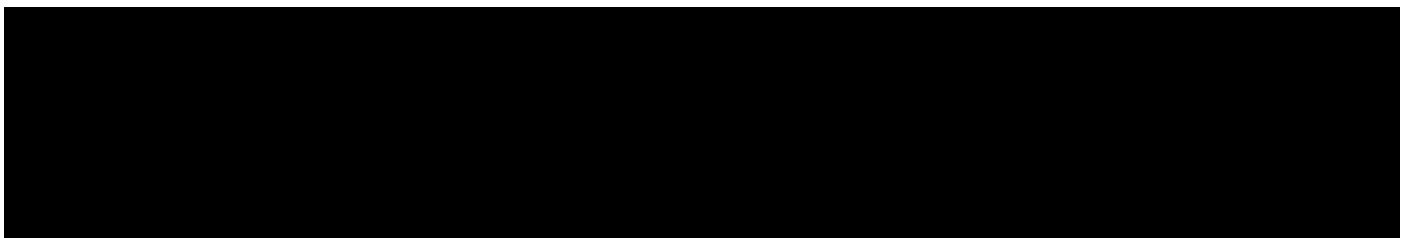
Vuk sa NFT Strita

pre 2 nedelje

Papir ili plastika? Jednostavnog odgovora više nema

pre 2 nedelje

[SVE VESTI IZ RUBRIKE BUSINESSWEEK ADRIA](#)

Tržište	Live tv
Ekonomija	Videos
Biznis	
Tehnologija	Uslovi korišćenja
Ostalo	Politika Privatnosti
Analiza	Impressum
Komentar	Politika kolačića
Lifestyle	
Businessweek Adria	
#FrameOfHelp	
Bloomberg Adria TV	

Zapratite nas

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Linkedin](#)

©2022 - 2023 Bloomberg L.P. All Rights Reserved. BLOOMBERG and the BLOOMBERG logo are registered trademarks and service marks of Bloomberg Finance L.P. or its subsidiaries, displayed with permission
Bloomberg Adria is a Mtel Swiss SA Property